

žalobce. Posléze ještě uvádí žalovaná, že bývalý vlastník velkostatku potvrdil listinou ze dne 26. března 1897, že bude krýti ze svého veškeré náklady spojené s patronátním právem i povinnosti ke kostelu a fary v K. Má tedy tímto sporem, třebaže se tak děje k záporné určovací žalobě, býti zjištěna základna pro plnění konkurenčních povinností ke kostelu a k farnímu obročí v K., ano jest žalovanou stranou tvrzeno, že zákonná základna upravená §§ 1, 8 a 11 zák. čís. 11 z r. 1864 z. z. byla soukromoprávní smlouvou změněna. Povede tedy spor k témuž konci, jako kdyby žalovaná farní obec, kdyby byl správní úřad i jí uložil přispívati na úhradu nákladů na opravu kostela a fary podle zákona, byla nucena domáhati se náhrady vynaložené částky na žalobcích z důvodu, že podle soukromoprávního titulu jsou povinni nésti celý náklad, po případě, kdyby za tím účelem vystoupila proti nim určovací žalobou podle § 228 c. ř. s. Není tedy tato rozepře sporem o dávky, které jsou požadovány na základě patronátu, jakž má na mysli § 34 odst. (1) zák. ze dne 5. května 1874, čís. 50 ř. zák., nýbrž má býti rozhodnuto, zda soukromoprávní titul, na nějž se žalovaná strana odvolává, a jenž zákonnou úpravu o plnění těchto dávek pozměňuje, tu jest, či nikoli, a zda touto soukromoprávní úmluvou, kupní smlouvou, převzal tehdejší kupitel, tedy i žalobci jako jeho právní nástupci závazek žalovanou stranou tvrzený, či zda jsou povinni nésti patronátní břemena jen podle zákona. Výsledkem sporu bude tedy rozřešení otázky soukromoprávní právě tak, jako kdyby patron uplatňoval, že jest ze zvláštních soukromoprávních důvodů prost povinnosti přispívati podle zákona, v kterémž případě jest podle § 34 odst. (2) zák. čís. 50/1874 ř. z. rovněž postupovati pořadem práva.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud, uznáv přípustnost pořadu práva, nepochybil. Žalobci se domáhají určení, že není soukromoprávního titulu, podle něhož by byli z důvodu patronátu povinni místo žalované obce nésti náklady na farní kostel a na farní obročí (§§ 1, 8, 11 zák. ze dne 2. dubna 1864, čís. 11 mor. z. zák.). Podle § 34 zák. ze dne 7. května 1874, čís. 50 ř. zák., dovozuje-li patron, že je dávek nebo jiných povinností z příčiny patronátu zcela nebo z části zproštěn ze zvláštních důvodů soukromého práva, a podle § 55 téhož zákona, žádá-li se příspěvek k náboženským účelům ze zvláštního titulu, jsou ve sporech o to příslušny soudy, pokud se týče má místo pořad práva. Jde, jak z předchozího vychází, o spor spadající pod ono ustanovení zákona a pořad práva jest tudíž přípustný. Ostatně odpovídá i povaze předmětu sporu, ježto jde o jsoucnost nebo nejsoucnost soukromoprávního titulu, by spor byl řešen řádnými soudy.

Čís. 11612.

Na základě právoplatného rozsudku, jímž byl žalovaný uznán povinným vystaviti žalobci kupní smlouvu způsobitou ke vkladu vlastnictví na nemovitost ve prospěch žalobce, lze navrhnouti exekuci vnučeným vkladem vlastnického práva pro žalobce na nemovitost.

Není-li v rozsudkovém výroku povinnost žalovaného, vystaviti žalobci kupní smlouvu způsobilou ke vkladu vlastnictví, učiněna závislou na vzájemném plnění tržové ceny žalobcem, jest žalobce oprávněn domáhati se exekučně vkladu vlastnického práva na koupenou nemovitost, třebaž neprokázal splnění vzájemného závazku. Tomu není na závadu, že rozsudečný výrok reprodukuje doslov kupní smlouvy, kdež je tržová cena udána.

(Rozh. ze dne 28. dubna 1932, R II 158/32.)

Soud první stolice povolil k vydobytí vykonatelného nároku vymáhajícího věřitele proti dlužníku na vystavení kupní smlouvy, způsobilé ke vkladu vlastnictví na nemovitost č. 252, exekuci nuceným vkladem práva vlastnického na nemovitosti č. 252 ve prospěch vymáhajícího věřitele. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Rozsudkem, na jehož podkladě byla povolena exekuce, bylo jen vysloveno, že dlužnice jest povinna vystaviti listinu o kupní smlouvě, způsobilou ke vkladu vlastnictví na nemovitosti č. 252, kterou prodala za 50.000 Kč straně vymáhající. Exekuční návrh na vklad práva vlastnického nekryje se tedy s tímto exekučním titulem. Mimo to neprokázala vymáhající strana, že se své strany splnila a že zaplatila zbytek kupní ceny buď přímo druhé straně neb složením na soudě.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Rekursní soud zamítl exekuční návrh vymáhající věřitelky jednak proto, že se prý exekuční návrh na vklad vlastnického práva nekryje s exekučním titulem, jednak proto, že prý vymáhající strana neprokázala, že splnila se své strany, totiž, že zapravila nedoplatek kupní ceny zaplacením nebo složením na soudě. Neprávem. Podle § 367 ex. ř. se pokládá, má-li dlužník podle obsahu exekučního titulu učiniti prohlášení vůle, toto prohlášení za učiněné, jakmile rozsudek nabyt právní moci. Podle právoplatného rozsudku ze dne 19. října 1931 byla Marie G-ová uznána povinnou vystaviti žalobkyni Heleně R-ové kupní smlouvu způsobilou ke vkladu vlastnictví na nemovitosti vl. č. 252 obce N. ve prospěch žalobkyně. Byla tedy odsouzena, by projevila vůli prodati a odevzdati nemovitosti zapsané ve vl. 252 pozemkové knihy obce N. žalobkyni Heleně R-ové. Rozsudkem tudíž zjištěno to, co má podle § 26 druhý odstavec a § 32 první odstavec a) knih. zák. obsahovati soukromá vkladní listina. Toto prohlášení vůle pokládá se však, jakmile rozsudek nabyt pravomoci, za učiněné, i když žalovaná nevystavila žalobkyni kupní smlouvu (srov. rozh. č. 238 sb. n. s.). Podle § 350 ex. ř. vykoná se exekuce nároku, který směřuje ke zřízení knihovního práva, tím, že se vykoná příslušný knihovní zápis. Podle pátého odstavce § 350 ex. ř. nahradí se dlužníkovu prohlášení, jehož jest podle předpisů obecného zákona knihovního třeba k takovému zápisu, výrokem soudu povolujícího exekuci. Usnesením soudu povolujícího exekuční vklad práva vlastnického pro vymáhající věřitelku jest tedy nahrazeno prohlášení

povinné strany, že s tím souhlasí, by na nemovitosti ve vložce č. 252, dosud jí připsané, bylo vloženo vlastnického právo Heleně R-ové, jak je žádá § 32 písm. b) knih. zák. Tím je vyvrácen první zamítací důvod rekursního soudu, podle něhož prý se exekuční návrh nekryje s exekučním titulem. Neobstojí však ani druhý důvod. Podle § 367 druhý odstavec ex. ř. nastane právní následek vytčený v prvním odstavci téhož paragrafu, až vymáhající věřitel vykoná vzájemné plnění, pokud na něm závisí závazek vydání prohlášení vůle. O tom, zda jest závazek, učiniti prohlášení vůle závislým na vzájemném plnění druhé strany, rozhoduje obsah a doslov exekučního titulu. Podle rozsudku byla žalovaná uznána povinnou vystaviti žalobkyni kupní smlouvu způsobilou ke vkladu vlastnictví na nemovitosti vl. č. 252 ve prospěch žalobkyně do čtrnácti dnů pod exekuci. Povinnost k plnění tomuto nečiní rozsudek závislý na vzájemném plnění tržové ceny 50.000 Kč, pokud se týče jejího nedoplatku 45.000 Kč. Tomu není na závadu, že rozsudečný výrok reprodukuje doslov kupní smlouvy, kdež tržová cena 50.000 Kč je udána, neboť rozhoduje jen výrok rozsudečného výroku, který jen velí vystaviti kupní smlouvu do čtrnácti dnů, nečině závazek ten závislým na vzájemném plnění. Nezávisí tedy podle exekučního titulu závazek vydání prohlášení vůle na současném vzájemném plnění tržové ceny žalobkyni a byla proto žalobkyně oprávněna domáhati se exekučně vkladu práva vlastnického na koupenou nemovitost, i když neprokázala současně splnění vzájemného závazku. Dovolací rekurs jest oprávněn a bylo mu proto změnou usnesení rekursního soudu vyhověti a obnoviti usnesení prvního soudu.

Čís. 11613.

Soud, rozhodující o odškodnění podle § 1265 obč. zák., jest vázán výrokem soudu o neplatnosti manželství i v tom směru, která z obou stran zavinila uzavření neplatného sňatku a která jest v tomto směru bez viny. Zjištěny-li v rozsudku o neplatnosti manželství okolnosti, z nichž zřejmě plyne, že manžel jednal obmyslně (dolosně), obešel zákony vlasti, by do cílil uzavření neplatného manželství, jest tím rozřešena i míra zavinění manžela a jest tento manžel povinen dáti nevinnému manželu plné dosti učinění, t. j. nahraditi mu nejen skutečnou škodu, nýbrž i ušlý zisk.

Při posouzení otázky, zda nevinný manžel uzavřením neplatného manželství utrpěl škodu nebo zda mu ušel výdělek, nerozhoduje jen nynější jeho majetkový stav, nýbrž jest zkoumati, zda byl neplatným sňatkem poškozen. Má-li se celkově posouditi vliv putativního manželství na nevinného manžela, jest přihlídnouti i k majetkovým prospěchům, jež získal za manželství, byť i nyní užítu toho tu již nebylo. Obdržel-li nevinný manžel v dřívějších letech manželství od druhého manžela jmění a zbavil se ho později darováním jich dítěti, jest při zjišťování škody podle § 1265 obč. zák. přihlídnouti i k ceně tohoto jmění.

(Rozh. ze dne 28. dubna 1932, Rv II 643/31.)